

התנדבות בצל משבר הקורונה – הנחיות

מעודכן ל-27/07/2020

לאור ההתפשטות המחודשת של מחלת הקורונה בישראל ("גל שני"), להלן הנחיות מעודכנות בנוגע להתנדבות בתקופה זו.

כללי

1. כל פעילות התנדבותית תהיה כפופה להוראות כל דין ובכללן להוראות הדין הייעודיות לתקופה זו [ולהנחיות משרד הבריאות המשתנות מעת לעת](#), ויש לבחון כל פעילות לגופה ובהתאם לכל האמור החל באותו מועד
2. ככלל, ניתן להמשיך ולהפעיל את כלל פעילויות ההתנדבות, כל עוד הן עומדות בנהלי משרד הבריאות. עם זאת, בפעילויות אשר ניתן להחליף בהתנדבות מרחוק (מבית המתנדב) ללא פגיעה במטרות הפעילות, יש להעדיף התנדבות מרחוק
3. מומלץ לשלב אזרחים ותיקים (+67) ואנשים הנמצאים בקבוצת סיכון לחלות בקורונה בהתנדבות מרחוק בלבד, ובכל מקרה לא לשלבם בהתנדבות הכוללת כניסה לבתים
4. אנשים אשר עליהם לשהות בבידוד יוכלו להתנדב בהתנדבות מרחוק (מבית המתנדב) בלבד
5. יש לוודא כי כל מתנדב מבטח כנדרש בביטוח מתנדבים של ביטוח לאומי, כפי [שמפורט באתר משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים](#)
6. יש לוודא כי בהתנדבות עם אוכלוסיות חסרות ישע על פי הגדרתן בחוק למניעת העסקה של עברייני מין במקומות מסויימים, כולל התנדבות מרחוק, מציגים מתנדבים גברים מעל גיל 18, קודם לתחילת ההתנדבות, אישור ממשטרת ישראל על היעדר עבירות מין, לפי החוק האמור
7. מתנדבים לא יחליפו עובדים בשכר

צעדים למניעת הדבקה והידבקות

1. בכל התנדבות הדורשת מגע עם אנשים (באופן פרטני או קבוצתי) יש לצמצם ככל הניתן את מספר המתנדבים אליהם נחשף כל מוטב, ואת מספר המוטבים אליהם נחשף כל מתנדב. לשם כך, כל מתנדב יהיה אחראי על אדם / משפחה / מסגרת אחת בלבד ולא יבצע מספר התנדבויות במקביל
2. על כל מתנדב למדוד חום ולעבור תשאול בעל פה על ידי רכז ההתנדבות או מפעיל המתנדבים לפני כל יציאה להתנדבות, על פי נוסח סעיפי ההצהרה בנספח א'. במידה ולא ניתן לבצע תשאול בעל פה, על המתנדב למלא את ההצהרה המופיעה בנספח א' בכתב. יש לעבור תשאול או למלא הצהרה זו בכל פעם בה מגיעים להתנדב, ניתן גם באופן מקוון; הצהרות בכתב יישמרו באופן שימנע פגיעה בפרטיות המתנדבים ויושמדו בסופו של כל יום, או בכפוף להנחיות הניתנות מעת לעת
3. יש להעדיף התנדבות במרחבים פתוחים ולהשתדל להעביר משימות לאוויר הפתוח ככל שניתן; בהתנדבות בחדרים סגורים יש להקפיד על פתיחת חלונות ואוורור מירבי של החדר וכן לשמור על מספר האנשים בחדר

- ביחס מתאים לגודל החדר (7 מטרים רבועים לכל אדם). כמו כן יש להקפיד שלא לעבור את המספר המקסימלי האפשרי במבנה, הנכון לאותה עת על פי הנחיות "התו הסגול" (נכון להיום 10 אנשים)
4. יש לוודא כי המתנדב מקפיד הקפדה יתירה על הנחיות המיגון הנדרשות: עטיית מסיכה באופן תקין לכל אורך ההתנדבות, שמירת מרחק חברתי, שטיפת ידיים בסבון לעיתים תכופות ו/או הצטיידות באלכוהול של כל מתנדב הבא במגע עם האוכלוסייה ועל פי הצורך הצטיידות בכפפות ו/או בכל ציוד מיגון אחר אשר יכול להקטין את סכנת ההדבקה והידבקות
5. במשימות בהן עובדים נדרשים למיגון, יש לוודא כי גם המתנדבים ממוגנים בהתאם
6. יש להשתדל ולצמצם הגעה של מתנדבים להתנדבות בתחבורה ציבורית
7. יש לבצע בתקופה זו, מעת לעת, שיחות עם המתנדבים ולוודא כי הם מבינים את האחריות המוטלת עליהם וכי הם מקפידים לשמור על הנחיות משרד הבריאות גם מחוץ לשעות ההתנדבות. מתנדב אשר נודע כי אינו שומר על ההנחיות גם מחוץ לשעות הפעילות, יש להפסיק את התנדבותו באופן מיידי
8. מומלץ לבצע בתקופה זו, מעת לעת, שיחות עם מתנדבים השייכים לאוכלוסיות סיכון על מנת לוודא כי הם מבינים את הסכנה האפשרית ביציאה להתנדבות בתקופה זו. אם מתקבל הרושם כי המתנדב אינו מבין את הסיכון שהוא לוקח, מומלץ להשהות את התנדבותו בתקופה זו, ולהפעיל אותו בהתנדבות מביתו בלבד

התנדבות בני נוער

1. פעילות התנדבות של בני נוער תהיה בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל שעת חירום, נוהל 12, [הפעלת בני נוער ברשות המקומית במצבי חירום](#)
2. אין להפעיל בני נוער וילדים מתחת לגיל 14, למעט התנדבות משותפת עם ההורה, אז ניתן להתנדב מגיל 7 ובתנאי שהילד מסוגל לעטות מסכה לכל אורך ההתנדבות ושההורה מקפיד על כך
3. הפעלת בני נוער מתחת לגיל 18 תדרוש אישור הורים הכולל אישור לעניין בריאות המתנדב, בנוסח המופיע בנספח ב'
4. ככלל, אין להפעיל בני נוער בהתנדבות הכוללת מגע פיזי עם האוכלוסייה, אלא רק בהתנדבות מרחוק או התנדבות שאינה כוללת כניסה לבתים ומגע עם האוכלוסייה. במקרים בהם אופי המשימה מחייב הגעה לבית המוטב (כגון הוצאת כלבים של אזרחים ותיקים לטיול), יהיה זה רק בהסכמת המתנדב והורה המתנדב ובכל מקרה תיאסר כניסת המתנדב לבית או כל מגע עם האוכלוסייה

פעילות באזורים עליהם הוטל סגר

1. בישובים או בשכונות בהן הוטל סגר יש לקיים התנדבויות חיוניות בלבד שלא ניתן לדחותן עד לתום תקופת ההכרזה על אותו מקום כאזור מוגבל
2. יש להעדיף הסתייעות במתנדבים תושבי הישוב או השכונה הסגורים לשם ביצוע התנדבויות, ולהקטין למינימום ההכרחי כניסת מתנדבים מבחוץ. כאשר יש הכרח לכניסת מתנדבים מחוץ לאזור המוגבל, ניתן יהיה להכניסם רק לאחר קבלת אישור מראש, כנדרש, מרשות החירום הלאומית כמפורט להלן
3. אין להיעזר במתנדבים תושבי הישוב או השכונה המצויים בסגר או הגבלה לשם התנדבות מחוץ לאזור הסגר או המוגבל

4. על מנת לאפשר כניסת מתנדבים מבחוץ לאזורים בהם הוטל סגר, יש להגיש בקשה מראש לפעילות באמצעות [פורטל החירום הלאומי](#).

סוגי התנדבות

1. בהתנדבות פרטנית הכוללת ביקור בית

יש להקפיד על הדברים הבאים:

- א. אין להיכנס לבתים בהם שוהה אדם הנמצא בבידוד, ו/או חולה מאומת או אדם עם תסמינים המאפיינים את מחלת הקורונה (גם אם לא מדובר במוטב ההתנדבות), ולכן, לפני כל הגעה לביתו של אדם, יש לברר טלפונית מה מצבו ומה מצב בני ביתו
- ב. יש לשים דגש מיוחד על כך שההתנדבות מתקיימת בשיטת "אחד על אחד" – מתנדב בודד לוקח אחריות על כלל הצרכים של מוטב בודד (או משפחה בודדת) כך שכל מוטב נחשף לאדם אחד או משפחה אחת בלבד וכל מתנדב פוגש מוטב אחד או משפחה אחת בלבד
- ג. יש להקפיד הקפדה יתרה על מיגון, כולל חבישת מסיכה לכל אורך הביקור (הן על ידי המתנדב והן על ידי מוטב ההתנדבות, במידה ואינו מתקשה בעטייתה), שמירה על מרחק של 2 מטרים לפחות ככל הניתן וחיטוי ידיים
- ד. יש לנהל מעקב אחר כל כניסה של מתנדב לביתו של מוטב, ולרשום זאת בצורה מסודרת ומאורגנת

2. בהתנדבות במסגרות רווחה, קייטנות וכל מקום אחר הכולל מפגש עם קבוצת מוטבים

יש להקפיד על הדברים הבאים:

- א. מנהל המסגרת אישר את הפעילות בהתאם להנחיות המעודכנות של משרד הרווחה ושל המינהל הרלוונטי בנוגע לכניסת אורחים ומתנדבים
- ב. יש להפעיל מתנדבים קבועים אשר אינם עוברים בין מסגרות שונות בכל תקופת התנדבותם ובתוך מסגרת זו משתייכים לקפסולה אחת בלבד
- ג. במידה ובפעילות מתנדבים מספר מתנדבים במקביל, יש לשבץ מתנדבים ב"קפסולות" קבועות כך שיעבדו בצמוד למתנדבים קבועים אחרים
- ד. יש להקפיד הקפדה יתרה בשמירה על נהלי מקום ההתנדבות (מדידת חום בכניסה, שמירת מרחק וכד')

3. בהתנדבות המתקיימת בקבוצה

(כגון אריזת מזון או עבודה חקלאית) יש להקפיד על התנאים הבאים:

- א. בהתנדבות המתקיימת בשטח פתוח - יש להגביל את גודל הקבוצה ל-20 איש ובהתנדבות המתקיימת במבנה סגור – יש להגביל את הקבוצה ל-10 אנשים (או גודל אחר אשר הוא הגודל המקסימלי המותר באותה עת למניעת התקהלות)
- ב. יש להימנע ממגע פיזי בין המתנדבים ולשמור על מרחק של 2 מטרים בין המתנדבים
- ג. יש להקפיד כי כל המתנדבים יעטו מסיכות במהלך כל הפעילות

- ד. יש להשתדל ככל הניתן כי המתנדבים יהיו קבועים ולא יתחלפו, או לחילופין ליצור מספר קבוצות קבועות ובהן אותן מתנדבים בכל פעם ("קפסולות" או קבוצה שונה לחלוטין בכל פעילות)
- ה. על מנת להימנע מעבירה על איסור התקהלות, במידה ומתנדבות באותו מתחם כמה קבוצות במקביל, יש לשמור בכל זמן נתון על מרחק משמעותי בין קבוצה לקבוצה כך שלא יחשבו לקבוצה אחת. יש להקפיד ולמנוע מגע בין הקבוצות גם בהפסקות, בתחילת ימי התנדבות או בסופם, ובכל מקרה לא "לערבב" בין הקבוצות אלא לשמור על אנשים קבועים בכל קבוצה
- ו. בהתנדבות בני נוער הנמצאת מחוץ לתחום הישוב (למשל עבודה חקלאית) יש לדאוג להסעת מתנדבים מסודרת העומדת בכללי ההסעה הנכונים לאותה עת

4. פעילות הכוללת קבלת קהל

- (כגון בית תמחוי או מרכז ייעוץ), כל עוד אינה בתחום אשר הוגדר ככזה שאינו מורשה לפעול, מותרת תוך שמירה על "התו הסגול" בדגש על הנהלים הבאים:
- א. יש למדוד חום בכניסה למרחב הפעילות, לתשאל את הנכנסים על מנת לוודא כי אין להם תסמינים וכי אינם מחוייבים בבידוד, ולהקפיד כי כלל הנוכחים במרחב לובשים מסכות לכל אורך המצאותם בו
- ב. יש למנוע ככל הניתן מגע בין המתנדבים לבין הקהל, באמצעות מחיצות ואמצעים דומים
- ג. יש להגביל את מספר האנשים הנמצאים במרחב בכל עת (כולל קהל, מתנדבים ואנשי מקצוע) על פי חישוב של מרחק של 2 מטרים בין אדם לאדם ולכל היותר מספר האנשים שאינו בגדר התקהלות אסורה באותה עת
- ד. יש לוודא כי בחדר המתנה או בתור לכניסה נשמר מרחק של 2 מטרים בין אדם לאדם, וגם שם יש להקפיד על מספר הנוכחים המקסימלי
- ה. יש לתלות בכניסה למרחב שלט המצהיר על מספר האנשים המקסימלי היכולים להיכנס למרחב הפעילות בכל עת
- ו. יש לשבץ מתנדבים ככל הניתן ב"קפסולות" קבועות כך שיעבדו בצמוד למתנדבים קבועים אחרים
- ז. יש לחטא את מרחב הפעילות לפחות פעמיים ביום וכן בסוף יום הפעילות
- ח. מומלץ להציב מתקנים לחיטוי ידיים בתוך מרחב הפעילות

5. בחלוקת מזון ופעילות פרטנית אחרת שאינה כרוכה במגע עם האוכלוסייה

- (הבאת תרופות מבית מרקחת, הוצאת כלבים לטיול וכדומה) יש להקפיד על התנאים הבאים:
- א. בעת אריזת וחלוקת מזון יש להתמגן בכפפות ומסכה
- ב. יש להיעזר ברכבים פרטיים בלבד ולהימנע ככל הניתן משימוש בתחבורה ציבורית
- ג. מומלץ שלא לבצע חלוקה של מספר אנשים יחד ברכב, אלא אם מדובר באנשים החיים באותו משק בית; ככלל, מומלץ לבצע חלוקה בחוליות של עד 3 אנשים קבועים
- ד. במידה ומתבצע איסוף מזון או ציוד לחלוקה מנקודה מרכזית אחת יש להקפיד כי לא תיווצר התקהלות בנקודה זו, ובמידת האפשר להשתדל כי מתנדבים המגיעים ברכבים לא יצטרכו לרדת מרכביהם כלל בנקודת האיסוף
- ה. אין ליצור מגע פיזי עם האוכלוסייה מקבלת הסיוע - יש להניח את חבילות המזון או תרופות ליד דלת הכניסה לבית ולהתקשר או לדפוק בדלת כדי לעדכן את מקבל הסיוע כי המזון הונח במקום.

אין ליצור כל מגע פיזי עם מקבל הסיוע למעט מקרים מיוחדים אשר יוגדרו מראש ובהתאם להנחיות משרד הבריאות

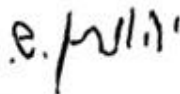
6. בהתנדבות עבור חולי קורונה מאומתים ו/או אנשים השוהים בבידוד

(כגון סיוע בקניית מזון ותרופות, הוצאת כלבים וכדומה) יש להקפיד על הדברים הבאים:

- א. בהבאת מוצרים לבית החולה אין ליצור כל מגע בין המתנדב ובין החולה, אלא להניח את המוצרים מחוץ לדלת, לצאת מאזור הבית ולהתקשר לחולה על מנת לומר לו שהדברים הגיעו
- ב. יש להימנע ככל שניתן מהעברת דברים מבית החולה אל המתנדב (כגון כסף לקניות), ובכל מקרה אם נדרשת העברה יש להניח את הדברים מחוץ לדלת לפני הגעת המתנדב ולא להעביר מיד ליד
- ג. בהתנדבות בה אין ברירה אלא לקחת דברים מבית החולה (כגון הוצאת כלבים או פינוי אשפה) יש להתמגן במסכה ובכפפות לכל אורך ההתנדבות. גם כאן, אין להעביר דברים מיד ליד אלא להשאיר את הנדרש מחוץ לדלת הבית לפני הגעת המתנדב

נהלים אלו כפופים לשינויים בהתאם להנחיות משרד הבריאות, ויעודכנו מעת לעת.

בברכה,

יהונתן שורצמן, מנהל תחום התנדבות

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

נספח א' - טופס הצהרה למתנדב

אני (שם משפחה ופרטי), _____
מספר ת.ז. _____
מבקש להתנדב בארגון או ברשות _____
בתאריך או בתאריכים: _____
בתפקיד: _____

אני מצהיר בזאת כי:

- לפני או עם הגעתי להתנדבות מדדתי חום ואין לי חום העולה על 38 מעלות
- חשתי בטוב ב-14 הימים האחרונים - ללא תסמינים של שיעול, חום, וכיוצא בזה
- אני לא נדרש להיות כעת בבידוד, ואני לא גר באותו הבית עם מישהו שנדרש לבידוד
- ככל הידוע לי לא באתי במגע עם אף חולה מאומת ולא קיבלתי הודעה כי עליי להיכנס לבידוד
- אני מודע לכך שבמסגרת התנדבותי אני עלול להיות חשוף ללא כוונה לנגיף הקורונה, ובוחר להתנדב מרצוני החופשי על אף הסיכון
- אני מודע לאחריות המוטלת על כתפיי ומתחייב לשמור על תקנות משרד הבריאות הן במהלך ההתנדבות והן מחוץ לפעילות ההתנדבותית, כל עוד אני ממשיך להתנדב

על החתום:

שם: _____
חתימה: _____
תאריך: _____

נספח ב' - טופס אישור הורים (למתנדב עד גיל 18)

אישור הורים למתנדב בשעת חירום

(על רקע התמודדות בנגיף הקורונה)

אנו הורי המתנדב _____, מספר זהות _____

הפעיל בארגון (יחידת נוער או תנועה או ארגון או מתנ"ס)

- ☐ מאשרים בזאת לבני או לבתי לקחת חלק בפעילות ההתנדבות (חברתית או הומניטרית) המתקיימת בימים אלה בתחומי היישוב, כמענה לצורכי השטח, ומתבצעת בכפוף להנחיות הרשויות המוסמכות, ובהתאם לצו השעה של משרד הבריאות.
- ☐ מצהירים כי אין לבני או לבתי בעיה רפואית המונעת ממנו או ממנה את ההשתתפות בהתנדבות, כי לבני או לבתי אין חום והוא או היא אינו או אינה סובל או סובלת משיעול או כל תסמין אחר האופייני לחולי קורונה וכי בני או בתי אינו או אינה חייב או חייבת להימצא בבידוד.

שם ההורה: _____

חתימה: _____

תאריך: _____